

Kronika wydarzeń Bieszczadzkiego Parku Narodowego -2012-

1.01.2012

Od nowego roku Bieszczadzki Park Narodowy, podobnie jak wszystkie inne parki narodowe w Polsce, zmienił swój status prawny, stając się państwową osobą prawną w rozumieniu ustawy o finansach publicznych. Zmiana nastąpiła w związku z nowelizacją ustawy o ochronie przyrody.

02.02.2012

W Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej BdPN w Lutowiskach odbyło się robocze spotkanie pracowników terenowych Parku z kierownictwem. W spotkaniu uczestniczyło ponad 20 osób. Narada była poświęcona głównie funkcjonowaniu BdPN w związku ze zmianą statusu prawnego.

17–18.02.2012

W Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej BdPN w Lutowiskach odbyło się posiedzenie Prezydium Rady Naukowej Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Tematami dwudniowego spotkania były bieżące sprawy związane z funkcjonowaniem Parku. Członkowie prezydium zapoznali się m. in. z problemami formalno-prawnymi będącymi konsekwencją zmian w statusie prawnym BdPN. Dyskutowano również nad zasadami udostępnienia Parku do zwiedzania i edukacji ekologicznej. W ramach podsumowania BdPN zaprezentował swój najnowszy film oraz diaporamy przyrodnicze wydane w 2011 roku.

22–26.02.2012

Odbył się XXX Jubileuszowy Ogólnopolski Bieszczadzki Rajd Narciarski. Tego roku organizatorzy przygotowali do wyboru trzy trasy: dwie – ski-tourowe i jedną – wędrowną (narty śladowe). Trasy ski-tourowe prowadziły m.in. przez: Małe Jasło, Jasło, Okraglik, Płaszę, Rabią Skalę, na Tarnicę, Szeroki Wierch, a także Rawki. Trasa narciarska – wędrowna (narty śladowe) biegła malowniczą trasą z Roztok Górnych do Woli Michowej, a drugiego dnia z Kalnicy przez Łuh, Szczycisko, Hulskie do Zatwarnicy.

Pogoda na tegorocznym rajdzie była zmienna. Podczas pierwszych dni wiał silny wiatr, niebo całkowicie zakryły chmury oraz wystąpiły przelotne opady śniegu z deszczem. Ostatniego dnia przez chmury nieśmiało przedarło się słońce i wszyscy mogli podziwiać wspaniałe panoramy Bieszczadów. Jednak żadnego z rajdowiczów aura nie przeraziła i dzielnie pokonywali kolejne kilometry poszczególnych tras.

Celem rajdu była popularyzacja zimowego wypoczynku połączonego z poznawaniem przyrody Karpat Wschodnich oraz propagowanie mało znanych form aktywnego wypoczynku, tj. narciarstwa ski-tourowego i śladowego. Obecnie w Bieszczadach jest już niezła baza noclegowa i gastronomiczna zapewniająca dobre warunki zwolennikom zimowego pobytu w górach.

Tegoroczny XXX Jubileuszowy Ogólnopolski Bieszczadzki Rajd Narciarski odbył się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Podkarpackiego Mirosława Karapyty natomiast patronat medialny nad imprezą pełniła TVP Rzeszów. Organizatorami byli Bieszczadzki Park Narodowy i Grupa Bieszczadzka GOPR we współpracy z Urzędem Gminy Lutowiska oraz Kołem Przewodników Beskidzkich, Terenowych i Pilotów Wycieczek przy Oddziale PTTK „Ziemia Sanocka” w Sanoku. Koszty uczestnictwa w całości pokrywali uczestnicy, a organizację oraz obsługę przewodnicką zapewнили bezpłatnie pracownicy Bieszczadzkiego Parku Narodowego i ratownicy GOPR.

27–29.02.2012

Ośrodek Informacji i Edukacji Turystycznej w Lutowiskach gościł pracowników Parku Narodowego Beskidy Skolskie z Ukrainy. Przyjazd delegacji z Ukrainy miał na celu nawiązanie współpracy z BdPN oraz wymianę doświadczeń i poglądów na temat funkcjonowania parków. Goście z Ukrainy zapoznali się z działalnością edukacyjną i naukową Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Zwiedzili między innymi Zachowawczą Hodowlę Konia Huculskiego w Wołosatem, gdzie wzięli udział w zimowym kuligu oraz Ośrodek Naukowo-Dydaktyczny i Muzeum Przyrodnicze BdPN. Odwiedzili również gospodarstwa agroturystyczne „U Prezesa” w Chmielu i „Rusinową Polanę” w Dwerniczku.

18.03.2012

Na cmentarzu komunalnym w Lutowiskach pożegnano emerytowanego leśniczego Bieszczadzkiego Parku Narodowego – Mieczysława Krawczyka. M. Krawczyk przez całe swoje życie zawodowe związany

był z leśnictwem. Przez wiele lat pracował w Lasach Państwowych w nadleśnictwach Lutowiska i Stuposiany. W 1991 roku, w związku z poszerzeniem BdPN, przeszedł do pracy w Parku jako leśniczy Leśnictwa Brzegi Górne. W 2008 roku przeszedł na emeryturę.

25.03.2012

W OIiET w Lutowiskach odbył się Kiermasz Wielkanocny zorganizowany przez Gminny Ośrodek Kultury w Lutowiskach. Ekspozycja świątecznych potraw, pisanek, kraszanek, koszyczków, serwet, itp., cieszyła się ogromnym zainteresowaniem wśród mieszkańców Lutowisk i okolicznych miejscowości.

6.04.2012

Tradycyjnie już w Wielki Piątek krzyż papieski na Tarnicy stał się celem pielgrzymki kilku tysięcy wiernych i turystów z całego Podkarpacia. Turyści wyruszyli z Wołosatego, Mucznego, Pszczelin i Ustrzyk Górnych. Pierwsi pielgrzymi na szczycie byli już przed godziną szóstą rano.

Mimo wcześniejszych apeli dyrekcji BdPN oraz Bieszczadzkiej Grupy GOPR, dotyczących warunków pogodowych panujących w wyższych partiach gór, uczestnicy drogi krzyżowej w zdecydowanej większości dotarli na szczyt Tarnicy. Wbrew zapowiedziom pogoda dopisała i na kilka godzin nad górą zaświeciło słońce, choć cały region spowity był chmurami i mgłami.

Pierwsza Droga Krzyżowa na Tarnicę odbyła się w 1982 roku. Miał to być sprzeciw wobec wprowadzonego stanu wojennego. Wzięło w niej udział około 40 osób związanych z rzeszowskim środowiskiem turystycznym.

13.04.2012

W Krakowie spotkali się członkowie Rady Naukowej Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Głównym tematem posiedzenia były uwagi do syntezy i projektu rozporządzenia w sprawie Planu Ochrony BdPN oraz proponowany sposób rozpatrzenia przez BdPN uwag i wniosków. Najwięcej uwag zgłosiły samorządy gmin, na terenie których leży BdPN – Lutowiska i Cisna oraz Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie. W sumie zgłoszono 64 uwagi.

Najwięcej kontrowersji wzbudziła koncepcja powiększenia BdPN sformułowana w pierwszym planie ochrony w latach 1994–1996.

Przedstawiciele samorządów zwracali uwagę, że powiększenie Parku jest odbierane jako zmniejszenie dochodów gminy i ograniczenie możliwości inwestycyjnych. Podnosili też kwestię rewizji użytkowania gruntów na terenie BdPN i trudną sytuację finansową gminy.

Zdaniem przedstawicieli BdPN gminy, w obrębie których znajdują się parki narodowe, powinny otrzymywać stosowne rekompensaty. Jeśli chodzi o kwestie powiększenia Parku, to proponowany zapis nawiązuje do pierwszego planu ochrony, w którym wskazano w otulinie tereny przyrodniczo cenne, zasługujące na objęcie taką formą ochrony.

14.04.2012

Blisko 80 przewodników turystycznych uczestniczyło w spotkaniu i premierze filmu przyrodniczego „Bieszczadzki Park Narodowy”, która odbyła się 14 kwietnia w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym BdPN w Ustrzykach Dolnych. Twórcą filmu jest firma „Jawor” Marcina Krzyżańskiego z Krakowa.

Oprócz premiery filmu uczestnicy wysłuchali referatu wygłoszonego przez kierownika działu udostępniania Parku do zwiedzania dr. Ryszarda Prędkiego na temat udostępniania górskich obszarów o wysokich walorach przyrodniczych do zwiedzania i ochrony przyrody – na przykładzie Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Przewodnicy zapoznali się również z problematyką ochrony przyrody, zagrożeń i udostępniania zasobów przyrodniczych Parku do zwiedzania z wykorzystaniem szlaków turystycznych i ścieżek przyrodniczych. Ze statystyk wynika, że ruch turystyczny skoncentrowany jest na kilku najpopularniejszych szlakach. Rekordy bije Połonina Wetlińska ze Smerekiem, gniazdo Tarnicy i Halicza, a w następnej kolejności pasmo Rawek i Połonina Caryńska. Ta koncentracja ruchu turystycznego przyczynia się niestety do znacznej degradacji przyrody w otoczeniu właśnie tych szlaków.

Spotkanie zakończyła dyskusja na temat znaczenia edukacji realizowanej przez przewodników w procesie wychowania dzieci i młodzieży szkolnej, w trakcie której podnoszono wiele problemów, m. in. sprawę deregulacji zawodu przewodnika turystycznego oraz potrzebę specjalistycznych szkoleń przewodnickich organizowanych przez BdPN. Uczestnicy spotkania mieli też możliwość uzupełnienia swoich biblioteczek o nowe wydawnictwa Parku. Kwietniowe spotkanie zainauguowało szerszą akcję edukacyjną pod hasłem „Człowiek i góry”, która w 2012 roku realizowana była przez Bieszczadzki Park Narodowy.

28.04.2012

W sali audiowizualnej Ośrodka Naukowo-Dydaktycznego BdPN w Ustrzykach Dolnych miało miejsce otwarcie wystawy prac plastycznych dzieci uczestniczących w programie „Kolorowe rozmowy z mieszkańcami naszej Ziemi”.

Każdego roku dzieci odwiedzają Muzeum Przyrodnicze Bieszczadzkiego Parku Narodowego, gdzie bliżej zapoznają się z bieszczadzką przyrodą. Zwiedzając ekspozycję muzealną „Fauna i flora Bieszczadów” zgłębiają tajniki życia rzadkich i chronionych gatunków zwierząt, dowiadują się m.in. dlaczego salamandra jest plamista, po co jeleniowi poroże i kiedy rodzą się małe niedźwiadki.

Spotkanie z przyrodą wzbogacają gry i zabawy dydaktyczne, podczas których dzieci odgadują m.in. do kogo należy ruda kita, dlaczego dzik ma szczecinę i które zwierzę ma „lustro”. Poznany świat zwierząt przenoszą następnie na papier, tworząc kolorowe rysunki.

Tegoroczna edycja programu jak zwykle cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród regionalnych przedszkoli i szkół podstawowych. Wzięło w niej udział ok. 200 dzieci z przedszkoli i szkół podstawowych w Ustrzykach Dolnych, Zagórz, Równi, Czarnej, Lutowiskach, Ustjanowej i Olszanicy.

Finałem programu było uroczyste otwarcie wystawy prac plastycznych z okazji Światowego Dnia Ziemi. Wszyscy mali artyści otrzymali dyplomy oraz wydawnictwa Parku, w tym kolorową książeczkę stworzoną właśnie z myślą o najmłodszych. Nie zabrakło również koszy pełnych cukierków. Wszystkim uczestnikom wernisażu umożliwiono bezpłatne zwiedzenie wszystkich ekspozycji muzealnych, podczas którego dzieci pełniły rolę przewodników, chwając się wiedzą zdobytą podczas zajęć i zabaw.

16.05.2012

Konsul Generalny – Allen S. Greenberg wraz z małżonką Haruko oraz Agnieszką Marcelą – Regionalnym Konserwatorem Przyrody uroczystie otworzyli wystawę zdjęć ukazujących przyrodę zachodnich stanów USA.

Wystawa fotograficzna, na którą składało się ponad 60 barwnych zdjęć, obrazowała piękno tamtych terenów. Autorem zdjęć jest Wiesław Pikul. Artysta fotografik przewędrował tysiące mil by móc spojrzeć przez obiektyw aparatu fotograficznego na to, co najpiękniejsze w USA. Sam mówi, iż „fotografowanie pejzażu to niewątpliwie najbardziej popularna dziedzina fotografii, a zarazem jedna z najtrudniejszych, wymagających

od fotografa nie tylko umiejętności fotografowania, ale również wielu innych, pozwalających być w odpowiednim miejscu w odpowiednim czasie”. Autor na pewno znalazł się w odpowiednim czasie i miejscu, gdyż wiele z jego zdjęć było nagradzanych na konkursach fotograficznych, głównie w USA.

Treść zdjęć przedstawia krajobraz Kordylierów, gdzie dominują malownicze formy górskiej rzeźby, ukształtowane w piaskowcach przez wiatr, wodę i zmiany temperatury. Zdjęcia pochodzą z tak znanych parków narodowych jak np. Yellowstone, Arche, PN Gór Skalistych, PN Mesa Verde, promują również rezerваты i pomniki przyrody.

W uroczystym otwarciu wystawy uczestniczyli m.in.: przedstawiciele Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska z Rzeszowa, samorządowcy z Bieszczadów, pracownicy Parku, młodzież wraz z opiekunami z Zespołu Szkół Licealnych oraz ZSP nr 2 z Ustrzyk Dolnych, przewodnicy PTTK, przedstawiciele lokalnych mediów. Wystawa była czynna do końca wakacji.

18/19.05.2012

W Ogrodzie Botanicznym UJ w Krakowie odbyła się Bieszczadzka Noc Muzeów. Przez pół nocy w palmiarni prezentowano film „Bieszczadzki Park Narodowy” autorstwa Marcina Krzyżańskiego oraz diaporama „Bieszczadzki Park Narodowy” wykonana przez Grzegorza Leśniewskiego. W sumie prezentację obejrzało ponad 600 osób. BdPN reprezentowali pracownicy Parku: Magdalena Prajsnar, Grażyna Holly oraz Maciej Leń.

30.05.2012

W Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej w Lutowiskach odbyło się szkolenie pracowników BdPN z zakresu zasad stosowania budżetu zadaniowego w Bieszczadzkim Parku Narodowym. W szkoleniu wzięło udział ok. 30 pracowników Parku, w tym kierownicy poszczególnych działów. Omawiano m.in. strukturę budżetu zadaniowego, zasady kalkulacji kosztów realizacji zadań, zasady opisywania dokumentów księgowych w układzie zadaniowym.

26.06.2012

W Ośrodku Informacji i Edukacji Ekologicznej w Lutowiskach otwarto wystawę „Florystyczne Fascynacje”, prezentującą piękno i różnorodność wybranych rodzimych gatunków roślin rzadkich, chronionych, a także

tych pospolitych. Jest to zbiór fotografii autorstwa Grzegorza Szkutnika ukazujących rośliny w perspektywie zbliżeń oraz szerszych ujęć, uchwyconych w nastrojowym świetle.

Prezentowane zdjęcia zostały wykonane w technice analogowej na diapozytywach. Wystawę można było oglądać do końca września.

4–6.07.2012

Rezerwat Biosfery „Karpaty Wschodnie” był terenem, na którym zorganizowano warsztaty dla nauczycieli biologii i przyrody województwa podkarpackiego. Tematem przewodnim były „Walory przyrodnicze, kulturowo-historyczne i krajobrazowe Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie” oraz ich znaczenie w procesie wychowania ekologicznego”.

Pierwszego dnia uczestnicy warsztatów zapoznali się z walorami przyrodniczymi i kulturowymi Bieszczadzkiego Parku Narodowego oraz ukraińskiej części Rezerwatu. Zwiedzili między innymi Libuchorę – miejscowość, w której zachowały się jeszcze tradycyjne zabudowania, charakterystyczne dla grupy etnograficznej Bojków. Niestety nie udało się przejechać koleją karpacką z Sianek do Wołosianki, ze względu na remont torowiska.

Drugi dzień warsztatów poświęcony był przyrodzie Użańskiego parku Narodowego. Jego pracownicy poprowadzili uczestników na Czeremchę (1130 m n.p.m.) gdzie zapoznano się z funkcjonowaniem lasu bukowego o pierwotnym charakterze.

Trzeci dzień to zwiedzanie Użgorodu, w tym skansenu, oraz przejazd do słowackiej części Rezerwatu, gdzie nastąpiło zakończenie warsztatów.

Uczestnicy warsztatów otrzymali wydawnictwa Parku, materiały szkoleniowe oraz zaświadczenia o ukończeniu warsztatów, wystawione przez Bieszczadzki Park Narodowy i Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli Oddział w Krośnie. Warsztaty były dofinansowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

7.07.2012

W Lutowiskach zorganizowano dziewiąte powojenne targi końskie. Powojenne Targi to otwarta impreza organizowana corocznie w pierwszy weekend lipca. Wydarzenie nawiązuje do czasów, gdy Lutowiska leżały prawie w centrum ówczesnego państwa polskiego. To właśnie tutaj

krzyżowały się szlaki handlowe, prowadzące z Sanoka do Siedmiogrodu i z Przemyśla przez Przełęcz Użocką do Użgorodu. W targach wziął również udział Bieszczadzki Park Narodowy, prezentując swoje konie z Zachowawczej Hodowli Konia Huculskiego. Stoisko BdPN, na którym prezentowano ofertę turystyczną i edukacyjną, odwiedziło ponad 800 osób.

Lipiec – sierpień 2012

Tradycyjnie już w lipcu i sierpniu Bieszczadzki Park Narodowy zaprosił mieszkańców i turystów na cykl wakacyjnych spotkań z przyrodą. W każdy piątek o godzinie 18.00 w sali audiowizualnej Ośrodka w Ustrzykach Dolnych odbywały się prelekcje przyrodników, podróżników, fotografików i przewodników turystycznych.

Podczas dziewięciu spotkań ich uczestnicy poznawali przyrodę i kulturę interesujących terenów, począwszy od Bieszczadzkiego Parku Narodowego, po góry obszaru śródziemnomorskiego i egzotyczną Mongolię. Nieco odmienny charakter, pełen refleksji nad historią i kulturą naszego kraju, miało spotkanie „Kresy nam bliskie”, będące sentymentalną „podróżą” po Kresach Wschodnich.

Prelekcje o tematyce przyrodniczej i kulturowej, ilustrowane przezroczami, fotografiami, filmami i prezentacjami multimedialnymi, prowadzili zaproszeni specjaliści. Po zakończeniu prelekcji odbywała się dyskusja, dająca możliwość zadania pytań prelegentom oraz podzielenia się własnymi spostrzeżeniami i doświadczeniami. Uczestnicy prelekcji mieli również szansę wylosować wydawnictwa Bieszczadzkiego Parku Narodowego.

Tegoroczna edycja programu „Wakacyjne spotkania z przyrodą” została zrealizowana w ramach realizowanej przez Park szerszej akcji edukacyjnej pod hasłem „Człowiek i góry”, współfinansowanej z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

6 lipca – Projekcja filmu – „Bieszczadzki Park Narodowy” – Realizacja „Jawor”, M. Krzyżański, Kraków, 2011.

13 lipca – Prelekcja oraz prezentacja diaporamy pt.: „Ekosystemy leśne Bieszczadzkiego Parku Narodowego” – Stanisław Kucharzyk (Bieszczadzki PN).

20 lipca – „Góry na co dzień i od święta – zwyczaje pasterskie i inne...” – Marek Majerczak (Pieniński PN).

27 lipca – „Kresy nam bliskie” relacja z wyprawy na Kresy Wschodnie – Adam Leń (Bieszczadzki PN).

3 sierpnia – „Opowieści o bieszczadzkiej przyrodzie” – Grzegorz Leśniewski, fotografik przyrody.

10 sierpnia – „Góry obszaru śródziemnomorskiego” – Bogdan Zemanek (Ogród Botaniczny UJ w Krakowie).

17 sierpnia – „Bieszczadzka kraina dolin – historia w przyrodzie zapisana” Prelekcja oraz prezentacja diaporamy pt.: „Ekosystemy nieleśne Bieszczadzkiego PN”) – Adam Szary (Bieszczadzki PN).

24 sierpnia – „Połoniny Bieszczadzkiego Parku Narodowego” Prelekcja oraz prezentacja diaporamy – Tomasz Winnicki (Bieszczadzki PN).

31 sierpnia – „Dżipem i na koniu po bezdrożach Mongolii” – Joanna Górecka, podróżnik.

11.08.2012

Już po raz piąty w Lutowiskach odbył się „Dzień Żubra”, którego organizatorem byli UG Lutowiska, Nadleśnictwa Lutowiska i Stuposiany oraz Koło Łowieckie Gawra. Impreza miała charakter rekreacyjno-edukacyjny. Myśliwi rywalizowali w konkursie strzeleckim a dla widzów przewidziano atrakcyjne konkursy i koncerty. Odbyły się również zawody bieszczadzkich drwali. Wręczono statuetki „Bieszczadzkiego Żubra 2012”, którymi uhonorowano rzecznika RDLP w Krośnie Edwarda Marszałka oraz nadleśniczego Jana Mazura z Lutowisk. Przyznano również tytuły honorowych obywateli gminy, które otrzymali wicewojewoda Alicja Wosik, dyrektor krośnieńskiego przedstawicielstwa Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska Jan Węgrzyniak oraz dziennikarka Polskiego Radia Rzeszów z Krosna Renata Machnik. Stoisko Bieszczadzkiego Parku Narodowego odwiedziło w trakcie imprez prawie 700 osób.

21.08.2012

W Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej w Lutowiskach odbyło się spotkanie poświęcone możliwości utworzenia na terenie Bieszczadów „Parku Ciemnego Nieba”. Celem tej inicjatywy jest ochrona nieba przed zanieczyszczeniami zbędnym światłem oraz promocja astroturystyki. Po zapoznaniu uczestników z ideą pomysłu przedstawiono wstępną koncepcję utworzenia Parku Ciemnego Nieba w Bieszczadach.

Styk granic Polski, Słowacji i Ukrainy to nadal jeden z najciemniejszych nocą zakątków Europy. Park Gwiazdowego Nieba „Bieszczady” stanowiłby największy obszar ochrony nocnego nieba w Europie. Niestety, jeśli szybko nie podejmie się prewencyjnych działań, w tym również współpracy ze Słowacją i Ukrainą, bieszczadzka społeczność straci zarówno piękne, gwiazdzone niebo, jak i szansę na uczynienie swojej oferty turystycznej bardziej atrakcyjną i konkurencyjną wobec innych. Już dziś prawdziwie mroczne niebo, w większości krajów na naszym kontynencie, jest luksusem, a tak dużego parku nocnego nieba, jaki mógłby powstać w Bieszczadach, nie ma żaden kraj w Europie.

4.09.2012

W Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej w Lutowiskach odbyło się szkolenie BHP dla pracowników Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Uczestniczyło w nim 45 pracowników.

14.09.2012

W Ustrzykach Dolnych, w ramach Międzynarodowej Konferencji Biosfery „Karpaty Wschodnie”, obradowała Rada Naukowa Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Głównym tematem spotkania było zatwierdzenie projektu rocznych zadań ochronnych dla BdPN na 2013 rok.

W trakcie posiedzenia ustosunkowano się do kilku innych problemów. Jednym z nich był projekt proboszcza z parafii z Ustrzyk Górnych, który wystąpił do BdPN o urządzenie alternatywnej trasy pielgrzymkowej, która miałaby przebiegać drogą z Wołosatego na Rozsypaniec, i która odciążałaby nazbyt uczęszczany szlak z Wołosatego na Tarnicę. Rada Naukowa pozytywnie odniosła się do tego pomysłu, nie godząc się jednocześnie z ustawieniem 14 stacji w formie krzyży przydrożnych, które zdaniem członków RN byłyby elementami obcymi krajobrazowo. Zaproponowano inne rozwiązanie – ustawianie drewnianach krzyży na czas trwania drogi krzyżowej.

Dyskutowano również nad sposobem upamiętniania osób, które zginęły w górach. Problem pojawił się wobec licznych próśb rodzin zmarłych. Wzorem Tatrzańskiego Parku Narodowego, BdPN nie wyraża zgody na tego typu działania, proponując utworzenie symbolicznego cmentarza w otoczeniu kościoła w Ustrzykach Górnych.

13–15.09.2012

Już po raz 21 zorganizowana została Międzynarodowa Konferencja Rezerwatu Biosfery Karpaty Wschodnie. Przewodnim tematem konferencji był „Człowiek i przyroda w Karpatach – przekształcenia krajobrazu, konkurencja o przestrzeń i zasoby naturalne”.

W ramach konferencji odbyło się również posiedzenie Rady Naukowej BdPN, podczas którego zaopiniowano projekty zadań ochronnych na 2013 r. W ostatnim dniu zaplanowano sesję terenową na Ukrainie – w Nadszańskim Parku Krajobrazowym, wchodzącym w skład MRB KW. Niesprzyjająca pogoda nie pozwoliła na wejście na najwyższy szczyt Bieszczadów – Pikuj.

Zwiedzono Sianki, skąd przejechano koleją do Wołosianki – atrakcyjną trasą z licznymi tunelami i wiaduktami. Następnie we wsi Użok zwiedzono cerkiew bojkowską pod wezwaniem św. Michała Archanioła z 1745 roku i ikonostasem z XVIII wieku oraz pozostałości ujęć wód leczniczych. Zwiedzono też wieś Libuchorę – „żywy skansen” gdzie zachowało się wiele starych bojkowskich chat krytych strzechą, które pamiętają jeszcze XIX wiek.

Wrzesień 2012

W 2012 roku kontynuowano realizację projektu „Budowa obiektów małej infrastruktury drewnianej w Bieszczadzkim Parku Narodowym” w ramach działania 5.1.3 priorytetu V Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (2007–2013) (umowa nr POIS.05.01.00-00-161/09-00).

We wrześniu zakończono budowę ostatnich pięciu obiektów służących do obsługi ruchu turystycznego – tzw. punkty informacyjno-kasowe stojące na wejściu na szlaki w BdPN. W listopadzie oddano do użytku 11 obiektów, w tym 9 sanitariatów oraz dwa obiekty socjalne z prysznicami na polach namiotowych. Do obsługi sanitariatów zakupiono również samochód asenizacyjny.

Głównym celem projektu jest ograniczenie oddziaływania zwiedzających na otoczenie przyrodnicze szlaków pieszych w obszarze Bieszczadzkiego Parku Narodowego oraz poprawa świadczenia przez Bieszczadzki Park Narodowy informacji turystycznej wpływającej na ograniczenie skutków oddziaływania masowej turystyki, a także poprawa wizerunku Parku.

4–6.10.2012

Na terenie Bieszczadzkiego i Magurskiego Parku Narodowego odbyły się trzydniowe warsztaty dla nauczycieli przyrody szkół podstawowych oraz biologii i geografii gimnazjów. Przewodnim tematem było wykorzystanie walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych obszarów chronionych w edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży.

W trakcie zajęć nauczyciele poznali najciekawsze walory Bieszczadów i Beskidu Niskiego. Zajęcia terenowe odbywały się między innymi w rezerwacie przyrody „Przełom Jasiołki”. Z walorami przyrodniczymi Magurskiego Parku Narodowego zapoznano się podczas wycieczki na Diabli Kamień oraz w Pasma Magury Wątkowskiej.

Pobyt w Beskidzie Niskim był też okazją do poznania cennych cerkwi łemkowskich w Kotani, Świątkowej Małej i Wielkiej oraz Krempnej, a także cmentarzy z okresu I wojny światowej.

Warsztaty dla nauczycieli organizowane są co roku, w ramach doskonalenia kadr związanych z edukacją ekologiczną i ochroną przyrody, w porozumieniu z Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie, Oddział w Krośnie. Uczestnicy warsztatów otrzymali bezpłatne wydawnictwa Parku, materiały szkoleniowe wydane metodą małej poligrafii oraz zaświadczenia o ukończeniu warsztatów, wystawione przez Bieszczadzki Park Narodowy i Podkarpackie Centrum Edukacji Nauczycieli Oddział w Krośnie. Warsztaty zostały zorganizowane w ramach akcji edukacyjnej BdPN pt.: „Człowiek i góry”, dofinansowanej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

5–6.10.2012

Już po raz 35. odbyła się Akcja „Czyste Góry”, której współorganizatorem jest Bieszczadzki Park Narodowy. Przez dwa dni, pod nadzorem pracowników BdPN oraz przewodników bieszczadzkiego oddziału PTTK w Ustrzykach Dolnych, młodzież bieszczadzkich szkół sprzątała szlaki turystyczne na terenie Parku i jego otuliny. Dwudniowy rajd był także okazją do edukacji ekologicznej ich uczestników, prowadzonej przez pracowników dydaktycznych BdPN, którzy towarzyszyli młodzieży na trasach rajdu, a także przeprowadzili konkurs wiedzy turystyczno-ekologicznej na zakończenie imprezy.

16.11.2012

W Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym BdPN w Ustrzykach Dolnych odbył się wernisaż wystawy III Ogólnopolskiego Konkursu dla Młodych Fotografów Przyrody: „Różnorodność biologiczna i krajobrazowa Bieszczadzkiego Parku Narodowego i otuliny”. Na konkurs wpłynęło 317 prac z całej Polski, w tym najwięcej z Podkarpacia. Jury, pod kierownictwem Grzegorza Leśniewskiego – znanego fotografa przyrody, przyznało nagrody i wyróżnienia w trzech kategoriach wiekowych.

Wśród najmłodszych – do 15 lat – pierwsze miejsce przyznano Radosławowi Mazgajowi za pracę „Małe cuda”. Drugie przyznano Bartoszowi Kusiakowi za pracę pt. „Jesienne wędrówki Bukowym Berdem”, a trzecie Ewie Kozie za pracę pt. „Barwy wiosny”. Kategorię 16–19 lat wygrał Tomasz Kierkowicz za pracę „Bieszczadzka Jesień”. Kolejne nagrody przyznano Sylwii Kucharskiej za pracę pt. „Paź królowej” i Magdalenie Dudziak za pracę pt. „Bieszczadzki raj”. Najwyżej w kategorii 20–25 lat oceniono fotografię „Bieszczadzkie żubry” Daniela Supersona. Drugą nagrodę zdobył Mirosław Kaźmierczak za pracę pt. „Rozsypaniec”, a trzecią Miłosz Kuna za pracę pt. „Po deszczu”.

Do wystawy zakwalifikowano prace zdobywców trzech miejsc w każdej kategorii oraz prace wyróżnione przez jury – w sumie 55 fotografii. Nagrodzone i wyróżnione prace w tegorocznej edycji były omówione przez Przewodniczącą Jury Konkursu. Zwycięzcy w poszczególnych trzech kategoriach otrzymali profesjonalne statywy i plecaki fotograficzne oraz wydawnictwa dotyczące fotografii przyrodniczej i przyrody Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Do wystawy został wydany kolorowy katalog, który otrzymał bezpłatnie każdy uczestnik konkursu oraz uczestnicy wernisażu. Katalog zawiera m.in. krótką informację dot. bogactwa przyrodniczego i krajobrazowego polskich parków narodowych, ze szczególnym uwzględnieniem Bieszczadzkiego Parku Narodowego oraz prezentację prac nagrodzonych i zakwalifikowanych do wystawy. Zakup nagród i wydanie katalogu zostało sfinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

Konkurs był objęty patronatem honorowym ministra edukacji narodowej – Krystyny Szumilas oraz Głównego Konserwatora Przyrody – Janusza Zaleskiego, a patronat artystyczny sprawował Związek Polskich Fotografów Przyrody.

6.12.2012

W Ustrzyckim Domu Kultury odbył się rozstrzygający etap ustny konkursu będącego podsumowaniem XX edycji programu edukacyjnego „Zachowamy piękno i walory przyrodnicze Bieszczadów”, organizowanego przez Bieszczadzki Park Narodowy dla uczniów szkół gimnazjalnych. Na tym etapie o ostateczną kolejność miejsc walczyły trzy trzyosobowe zespoły reprezentujące gimnazja oraz pięcioro uczestników indywidualnych. Pytania ilustrowane zdjęciami i schematami dotyczyły flory, fauny, przyrody nieożywionej oraz ochrony przyrody.

Test pisemny, będący eliminacją do finału, okazał się na tyle miarodajny, że ustny etap nie zmienił kolejności. W konkurencji zespołowej zwyciężyła kolejny już raz drużyna z Gimnazjum w Tarnawie Dolnej, która wyprzedziła gimnazja z Zagórza i Leska.

W konkurencji indywidualnej pierwsze miejsce przypadło Klaudii Tkacz z Gimn. w Tarnawie Dolnej, drugie Natalii Wysockiej z Gimn. nr 1 w Ustrzykach Dolnych, trzecie Kamilowi Mokrzyckiemu z Gimn. nr 2 w Zagórzu. Kolejne miejsca zajęli Mateusz Nabywaniec z Gimn. w Tarnawie Dolnej oraz Kacper Milczanowski z Gimn. w Lesku

Fundatorem nagród byli Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie oraz Bieszczadzki Park Narodowy. Szkoły, oprócz wydawnictw o tematyce przyrodniczej, otrzymały tablice magnetyczne, uczniowie – spiwory, a nauczyciele sprawujący opiekę nad zwyciężkimi zespołami – lornetki pomocne w obserwacjach przyrodniczych.

Napiętą atmosferę podczas zmagania konkursowych pomogli przełamać młodzi artyści – uczniowie z Gimnazjum w Tarnawie Dolej oraz Zagórzu: Dominika Senczyk i Klaudia Solon zaśpiewały kilka piosenek, Daria Mielnik i Dawid Kita deklamowali wiersze oraz prozę, a na koniec Marta Kopka i Dominika Marcinik zaprezentowały układ taneczno-sportowy. Jak to bywa 6 grudnia, pojawił się również Święty Mikołaj, który wzbudził wielkie zainteresowanie – częstował cukierkami, wręczył też nagrody w loterii przyrodniczej.

Specjalne podziękowania należą się dyrekcji i pracownikom Ustrzyckiego Domu Kultury – za pomoc w organizacji imprezy oraz dyrekcjom gimnazjów – za umożliwienie przyjazdu na finał licznym grupom uczniów, którzy przez cały rok uczestniczyli w programie edukacyjnym.

18.12.2012

W Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej odbyło się spotkanie opłatkowe dla pracowników Bieszczadzkiego Parku Narodowego, w którym uczestniczyło ok. 40 osób reprezentujących poszczególne działy i leśnictwa BdPN.

Członkinie Koła Gospodyń Wiejskich w Lutowiskach przygotowały wiele typowo wigilijnych potraw. Był barszcz z uszkami, pierogi, gołąbki, ryba, ciasta. W świątecznej atmosferze śpiewano również popularne kolędy.

Grudzień 2012

Bieszczadzki Park Narodowy wzbogacił się o kolejne tablice informacyjno-edukacyjne. Dwie z nich (duże, trzysekcyjne) zostały zamontowane w Muczmem oraz w Wetlinie na wjeździe na kemping Górna Wetlinka. Pięć innych (mniejszych, jednosekcyjnych) zamontowano na parkingu w Bukowcu, Przysłupiu Caryńskim oraz na cerkwiskach w Beniowej, Dźwiniaczu Górnym i Brzegach Górnych. Bogato ilustrowane fotografiami tablice zawierają charakterystykę przyrodniczą i kulturowo-historyczną poszczególnych miejsc i miejscowości, gdzie zostały zainstalowane. Również zostały na nich zamieszczone praktyczne informacje dotyczące udostępnienia Parku do zwiedzania oraz najważniejsze punkty regulaminu BdPN.

Oddano również do użytku dwie wiaty wypoczynkowe typu brogowego. Jedna z nich znajduje się w Tarnawie Niższej przy torfowisku, druga w paśmie Działu na szlaku turystycznym Wetlina-Mała Rawka.

Wszystkie wymienione prace zostały sfinansowane przez Narodowy Fundusz Ochrony środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Akcja „Człowiek i Góry”

Celem akcji było pogłębianie świadomości społeczeństwa na temat ekologicznego i kulturowego znaczenia górskich obszarów chronionych województwa podkarpackiego, kształtowanie właściwych postaw wobec ochrony przyrody, przekazanie podstawowej wiedzy o walorach przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych górskich obszarów chronionych województwa podkarpackiego oraz propagowanie obszarów chronionych jako zaplecza dydaktycznego dla edukacji ekologicznej i turystyki przyrodniczej.

Patronat medialny nad akcją objął Oddział Telewizji Polskiej S.A. w Rzeszowie. Organizacja akcji została dofinansowana ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.

W akcji „Człowiek i góry” wzięło udział ponad tysiąc osób: nauczyciele przyrody, biologii i geografii podkarpackich szkół, studenci, przewodnicy turystyczni oraz inne osoby zainteresowane tematyką – zarówno dorośli jak i młodzież.

W ramach akcji, odbyła się premierowa prezentacja filmu „Bieszczadzki Park Narodowy” oraz spotkanie z górkami przewodnikami turystycznymi, w którym uczestniczyło ok. 80 osób. Kolejne prezentacje filmu odbyły się w Ogrodzie Botanicznym UJ w Krakowie podczas Bieszczadzkiej Nocy Muzeów (ok. 600 osób) i na Uniwersytecie Rzeszowskim – w Katedrze Biologii Środowiskowej (ok. 40 osób).

Nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych województwa podkarpackiego wzięli udział w trzydniowych warsztatach na terenie Międzynarodowego Rezerwatu Biosfery „Karpaty Wschodnie”, w części polskiej, ukraińskiej i słowackiej (32 uczestników), oraz trzydniowych warsztatach na terenie górskich obszarów chronionych naszego województwa, w szczególności Bieszczadzkiego PN i Magurskiego PN (21 uczestników).

W cyklu dziewięciu prelekcji w ramach „Wakacyjnych spotkań z przyrodą” uczestniczyło ok. 350 osób.

Wydawnictwa

Mapa Bieszczadzkiego Parku Narodowego

Bieszczadzki Park Narodowy wydał w nakładzie 3 tys. mapę przyrodniczo-turystyczną z informatorem. Mapa obejmuje teren Bieszczadzkiego Parku Narodowego. Informator zawiera opis ścieżek dydaktycznych wyznakowanych na terenie BdPN, informację o turystyce konnej, rowerowej i narciarskiej. Znajdziemy w nim informacje o Punktach Informacyjno-Kasowych i miejscach noclegowych na terenie BdPN.

Mapę można kupić w Punktach Informacyjno-Kasowych na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego, w Ośrodku Informacji i Edukacji Turystycznej BdPN w Lutowiskach oraz w Ośrodku Naukowo-Dydaktycznym BdPN w Ustrzykach Dolnych. Cena mapy wraz z informatorem 15,00 zł.

20 tom Roczników Bieszczadzkich

Ukazał się dwudziesty tom Roczników Bieszczadzkich – periodyku wydawanego przez BdPN. Roczniki są pokłosiem międzynarodowej konferencji, jaka odbyła się w O-ND BdPN w 2011 roku. W Rocznikach Bieszczadzkich wydrukowano część referatów z konferencji oraz inne opracowania naukowe omawiające wyniki badań prowadzonych na obszarach MRB”KW”. Artykuły dostępne są w plikach pdf na stronie internetowej Parku. Wydawnictwo dofinansowane zostało przez WFOŚiGW w Rzeszowie.

Katalog pokonkursowy do wystawy fotograficznej

Ukazał się w nakładzie 300 egz. Zamieszczono w nim kilkadziesiąt fotografii laureatów oraz wyróżnionych uczestników III Ogólnopolskiego Konkursu dla Młodych Fotografów Przyrody pt.: „Różnorodność biologiczna i krajobrazowa Bieszczadzkiego Parku Narodowego i otuliny”.

Biuletyn informacyjny BdPN

Ukazały się dwa numery specjalne biuletynu internetowego. Pierwszy z nich – październikowy poświęcony był „Wakacyjnym spotkaniom z przyrodą” organizowanym przez O-ND BdPN w każdy piątek lipca i sierpnia.

Drugi, który ukazał się w grudniu, był podsumowaniem całorocznej akcji „Człowiek i Góry” prowadzonej przez Bieszczadzki Park Narodowy i współfinansowanej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie.